

Rekomendacja nr 17/2013

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych

z dnia 4 lutego 2013 r.

w sprawie zasadności wydawanie zgód na refundację produktu leczniczego Plaquenil (hydroxychloroquine), tabletki 200 mg we wskazaniu: Zespół Sjögrena

Prezes Agencji rekomenduje uznanie za niezasadne wydawanie zgód na refundację produktu leczniczego Plaquenil (hydroxychloroquine), tabletki 200 mg, we wskazaniu: Zespół Sjögrena.

Uzasadnienie rekomendacji

Prezes Agencji, podzielając Stanowisko Rady Przejrzystości¹ uważa, że nie istnieją przekonujące dowody naukowe na skuteczność kliniczną Plaquenilu w leczeniu zespołu Sjögrena.

Przedmiot wniosku

Zlecenie Ministra Zdrowia dotyczy zbadania zasadności wydania zgody na refundację produktu leczniczego Plaquenil (hydroxychloroquine), tabletki 200 mg, we wskazaniu: zespół Sjögrena, w trybie art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (dalej: ustawy o refundacji), dotyczącego produktów leczniczych nie posiadających pozwolenia na dopuszczenie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i sprowadzanych z zagranicy na warunkach i w trybie określonych w art. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (pismem z dnia 24 stycznia br., zbadanie zasadności wydawania zgody na refundację produktu Agencji zlecono na podstawie art. 31 n ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

Zgodnie z informacjami pozyskanymi podczas oceny analitycznej w Agencji, produkt posiada pozwolenie na dopuszczenie do obrotu w Stanach Zjednoczonych i- wśród krajów Unii Europejskiej – w Wielkiej Brytanii. Plaquenil nie posiada pozwolenia na dopuszczenie do obrotu w Rzeczypospolitej Polskiej.

Problem zdrowotny

Zespół Sjögrena to choroba autoimmunologiczna, prowadząca przede wszystkim do zaburzenia czynności gruczołów zewnątrzwydzielniczych, czego główną konsekwencją jest uporczywa suchość spojówek oczu oraz śluzówek nosa, jamy ustnej, gardła i krtani, u kobiet – również pochwy. U ponad połowy chorych występują ponadto nieswoiste objawy ogólnoustrojowe, a u części dochodzi do zajęcia niektórych narządów wewnętrznych.

Uważa się, że choroba ma podłoże genetyczne. Z niejasnych przyczyn dochodzi do autoimmunizacji, a następnie rozwoju limfocytarnych nacieków w gruczołach wydzielniczych, czasem również w innych narządach.

Częstość choroby nie jest dobrze poznana; szacuje się, że w Europie chorować może nawet 0.1% populacji. 90% chorych to kobiety w średnim wieku, ale choroba może wystąpić w każdym wieku, także u płci męskiej.

Aktualnie obowiązująca praktyka kliniczna

Na postępowanie mogą się składać: ochrona narządu wzroku; higiena jamy ustnej; leczenie ogólne – jeśli występują objawy ogólne lub narządowe można stosować: hydroksychlorochinę 200mg/24h, glikokortykosteroidy – ich stosowanie jest obciążone częstszymi niż zwykle powikłaniami ze względu na stan jamy ustnej, leki immunosupresyjne: metotreksat, azatiopryna, cyklosporyna, w ciężkich przypadkach cyklofosfamid pulsacyjnie, leki biologiczne; ograniczenie palenia tytoniu i spożycia alkoholu.

Opis wnioskowanego świadczenia

Substancją czynną zawartą w produkcie jest hydroxychloroquine, siarczan hydroksychlorochiny, posiadający kod ATC: P01BA02 (P – leki przeciwbaczące, insektycydy i repelenty, P01 – leki przeciwprotozoalne, P01B – antymalaryczne, P01BA – aminochinoliny), który należy do antymalarycznych środków o działaniu antyreumatycznym.

Mechanizm działania hydroksychlorochiny nie został w pełni poznany. Wykazano, że substancja hamuje aktywację receptorów TLR (ang. *Toll-like receptors*), tworzących jeden z głównych systemów wczesnego ostrzegania w układzie immunologicznym.

Zgodnie z uzyskanymi informacjami o wnioskach i zgodach na refundację Plaquenilu, w 2012 roku wydano 563 zgód na jego refundację oraz 752 zgody na sprowadzenie produktu. Nie otrzymano zestawienia dotyczącego kwoty wydanych zgód, ani informacji o udziale każdego spośród czterech ocenianych wskazań (w tym układowego tocznia rumieniowatego).

Efektywność kliniczna

W zespole Sjögrena hydroksychlorochina nie została zarejestrowana w Stanach Zjednoczonych, ani w Wielkiej Brytanii. Na podstawie nielicznych badań oraz jednego przeglądu systematycznego są podstawy do uznania leku za nieskuteczny lub bardzo mało skuteczny.

Bezpieczeństwo stosowania

U niektórych pacjentów stosujących hydroksychlorochinę zaobserwowano nieodwracalne uszkodzenie działania nerek. Przy terapii długotrwałej zalecane jest badanie wzroku (ostrości i pola widzenia, dna oka oraz badanie z użyciem lampy szczelinowej). Przy stwierdzeniu zaburzeń funkcjonowania nerek lub wzroku należy przerwać podawanie leku. Podawanie leku należy także zakończyć w razie stwierdzenia osłabienia mięśni (należy okresowo sprawdzać odruchy kolanowe).

Lek może być stosowany w czasie ciąży, jeśli w ocenie lekarza korzyść przekracza potencjalne ryzyko. Do możliwych reakcji niepożądanych należą: nerwowość, bóle i zawroty głowy, ataksja, zaburzenia widzenia, drżenie mięśni, retinopatia, łysienie, wyblakłość włosów, skazy krwi i inne.

Stosunek kosztów do efektów zdrowotnych

Nie dotyczy.

Wpływ na budżet płatnika

Nie dotyczy.

Omówienie rekomendacji wydawanych w innych krajach w odniesieniu do ocenianej technologii

Nie odnaleziono wytycznych klinicznych lub refundacyjnych dotyczących zespołu Sjögrena, które byłyby owocem prac zespołu ekspertów opartych na przeglądach systematycznych. Dostępne są jedynie tradycyjne prace przeglądowe. Wybrane z nich uwzględniono w analizie problemu zdrowotnego.

Podstawa prawna rekomendacji:

Rekomendacja nr 17/2013 w sprawie zasadności wydania zgody na refundację produktu leczniczego Plaquenil (hydrochlochino), tabletki 200 mg, we wskazaniu: zespół Sjögrena, została przygotowana na podstawie zlecenia Ministra Zdrowia z dnia 09.01.2013 r. (MZ-PLD-460-17184-4/AL/12), uzupełnionego pismem z dnia 24.01.2013 r. (MZ-PLD-460-17875-1/AL/13) oraz po uzyskaniu stanowiska Rady Przejrzystości nr 32/2013 z dnia 4 lutego 2013 w sprawie zasadności wydawania zgody na refundację w sprawie zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego Plaquenil (siarczan hydroksychlorochiny) we wskazaniu zespół Sjögrena.

Piśmiennictwo

1. Stanowisko Rady Przejrzystości nr 32/2013 z dnia 4 lutego 2013 w sprawie zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego Plaquenil (siarczan hydroksychlorochiny) we wskazaniu: zespół Sjögrena.
2. Raport Nr: AOTM-RK-0431-1/2013 Plaquenil (siarczan hydroksychlorochiny) tabletki 200 mg, we wskazaniu: zespół Sjögrena (...). Raport ws. zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego.